

Östra Göinge kommun

Uppföljning av granskningar
genomförda år 2007

Ida Brorsson

Kvalitetssäkrare: Magnus Helmfrid

Maj 2010

Innehållsförteckning

1.	INLEDNING.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Tillvägagångssätt.....	3
1.3	Avgränsningar	3
2.	TURISM OCH NÄRINGSLIV.....	4
2.1	lakttagelser	4
2.2	Bedömning.....	6
3.	SAMVERKAN RUNT BARN OCH UNGDOMAR I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD.....	6
3.1	lakttagelser	7
3.2	Bedömning.....	9

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Ernst & Young har av de förtroendevalda revisorerna i Östra Göinge kommun fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av granskningen avseende turism och näringsliv samt granskningen avseende samverkan mellan skola, socialtjänst och fritids som genomfördes 2007. Syftet är att följa om och på vilket sätt de synpunkter och iakttagelser som gjordes i granskningsrapporterna har fångats av styrelse och förvaltningar/nämnder.

1.2 Tillvägagångssätt

Uppföljningen sker enbart genom intervjuer och utskick av en enkät till personer med ansvar för respektive område. Inom ramen för uppföljningen har inga parallella kontroller av lämnade uppgifter genomförts.

Nedan återges en sammanfattning av de synpunkter som framkom i respektive granskningsrapport. Efter varje rapport lämnas iakttagelser och bedömningar av vad som hänt sedan granskningen 2007. Bedömningarna har sin utgångspunkt i de svar som framkommit vid intervjuer och enkätsvar med berörda personer.

1.3 Avgränsningar

Uppföljningen avser de synpunkter och iakttagelser som lämnats i nämnda granskningsrapporter.

2. Turism och näringsliv

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Östra Göinge kommun samt Region Skåne granskat samverkan kring näringsliv och turism. Granskningen är ett gemensamt revisionsprojekt mellan Östra Göinge kommun och Region Skåne. Syftet med granskningen är att klargöra hur Region Skåne och Östra Göinge kommun planerar, genomför samt följer upp satsningar för att främja näringsliv och turism. Ett annat syfte är att belysa kulturens betydelse för näringsliv och turism.

Följande iakttagelser görs:

- Det konstateras att kommunstyrelsen i Östra Göinge kommun inte har tagit del av det Regionala Utvecklingsprogrammet. Programmet har inte funnits med på kommunstyrelsens agenda och det finns inga tydliga spår av målsättningarna Tillväxt, Attraktionskraft, Bärkraft och Balans i den kommunala styrningen och planeringen. Vissa spår finns dock av tillväxt i näringslivsplanen.
- Näringslivsplanen gör inga tydliga kopplingar till kulturen och dess betydelse för turism och besöksnäringen. Trots att besöksnäringen uppfattas vara ett möjligt utvecklingsområde saknas en plan för kultur och turism.
- Det är svårt att se något tydligt resultat av samverkan inom Skåne Nordost vid genomgång av kommunstyrelsens protokoll och protokollen från nämnden för kultur, fritid och turism. Vissa avtryck finns i näringslivsplanen.
- Uppfattningen finns i Östra Göinge kommun att Region Skåne styr näringslivsutvecklingen och kulturpolitiken genom projekt och riktade bidrag. Förutsättningar för bidragen är följsamhet till de regionövergripande programmen och målsättningarna. Vilka projekt som ska genomföras och innehållet tas huvudsakligen fram i samarbetet i Skåne Nordost. Den politiska styrningen av projekten från Östra Göinge kommun uppfattas vara svag.
- Det finns medvetenhet i både Region Skåne och Östra Göinge kommun om att uppföljningar och utvärderingar kan utvecklas samt att det är angelägna områden.
- Det behövs ett samlat utvecklingsarbete och att de olika rollerna klargörs liksom gränssnitten. Det är angeläget att planeringen på regional nivå och kommunal nivå kopplas närmare samman med varandra och att dialogen i planeringen, genomförandet och uppföljningen utvecklas.

2.1 Iakttagelser

Organisation

Sedan granskningstillfället har kommunen omorganiserats vilken trädde i kraft mars 2009. I samband med omorganiseringen togs nämnderna och förvaltningarna bort. Östra Göinge kommun består idag av en förvaltning med tre avdelningar. Det finns en förvaltningschef och två nämnder, kommunstyrelsen och TT-nämnden. Kommunens arbete med turism och kultur finns organiserad i avdelningen Göinge direkt som ansvarar för att ge vägledning och upplysning till medborgare, föreningar, turister och företagare. Kommunens arbete med näringslivsfrågor drivs i enlighet med förra granskningen i samverkan mellan Östra Göinge kommun, Göinge Näringsliv ekonomisk förening och det kommunala industrifastighetsbolaget. Ledningsutskottet som är ett av tre utskott under kommunstyrelsen

ansvarar bland annat för kommunens näringslivs- och utvecklingsfrågor, information och marknadsföring och regionala frågor.

Sedan granskningstillfället har flertalet av de personer som var ansvariga och deltog i granskningsrapporten lämnat kommunen. Av detta skäl har uppföljningen främst inriktats till att tydliggöra hur kommunens nuvarande arbete med turism och näringsliv bedrivs.

Styrdokument

Av intervjuerna framkommer otydligt hur kommunens planering och styrning utifrån övergripande och delregionala styrdokument såsom Regionala utvecklingsprogrammet och Regionala tillväxtprogrammet har förändrats och sammanlänkats sedan förra granskningstillfället.

Det har inte framtagits någon plan för kultur och turism. Näringslivsplanen reviderades senast 2009.

Kommunens arbete med näringsliv och turism

Turismenheterna inom samarbetskommunerna i Skåne Nordost träffas en gång i månaden för att diskutera pågående arbete. Även Göinge Näringsliv deltar kontinuerligt i träffar och är delaktig i arbetet inom Skåne Nordost. VD:n för Göinge Näringsliv är kommunens representant i näringslivsgruppen.

Av intervjuerna framkommer att det finns utvecklingsarbete för att tydligare förankra de målsättningar och diskussioner som förs på övergripande nivå inom samarbetsorganet Skåne Nordost. Det framkommer att vissa samverkanssatsningar som fastställs inom Skåne Nordost kan medföra svårigheter att förankra vidare ner i de olika kommunerna till följd av olika kommunala prioriteringar och målsättningar.

Under året har kommunens kultur- och turismenhet och Göinge Näringsliv arbetat med att utveckla och utöka samarbetsformer för att integrera kommunens och föreningens arbete med näringsliv och turism. I utvecklingsarbetet ingår bland annat att öka tillgängligheten vad gäller turistinformation och kultur. En turistbyrå, lokalbutik med hantverk till försäljning samt en konsthall kommer att finnas tillgängligt i Göinge Näringslivs lokaler i Sibbhult. Sedan tidigare kommer en turistbyrå finnas kvar i Kulturhuset i Broby.

Projektbidrag från Region Skåne

Kommunen får projektbidrag från Region Skåne för olika projekt. För närvarande bedrivs bland annat ett filmprojekt där kommunen erhållit projektmedel om 100 tkr från Regionen. Inom Göinge Näringsliv bedrivs ett projekt kallat Rampen Skåne Nordost som bland annat finansieras av medel från Region Skåne.

Uppföljning och utvärdering

Av intervjuerna framkommer att arbetet med att utvärdera och följa upp kommunens arbete med näringsliv och turism kan stärkas och utvecklas. I dagsläget finns ingen systematiserad uppföljning eller utvärdering. Av intervjuerna framhålls att diskussioner förs om att kommunens nuvarande övergripande mål avseende näringsliv och turism kan komma att ändras inför 2011, vilket borgar för en ökad styrning och uppföljning av turism- och näringslivsfrågor.

Det finns utvecklingsarbete för att få ett helhetsgrepp om kommunens, de kommunala bolagens och Regionens samlade arbete kring näringsliv och turism och för att skapa samsyn och gemensamma målsättningar kring arbetet med näringslivs- och turismfrågor.

Svarande: Thomas Lagerström, Chef Göinge Direkt
Torbjörn Lindh, VD Göinge Näringsliv

2.2 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen delvis beaktat och åtgärdat de utvecklingspunkter som framkom i rapporten. Det är positivt att arbete pågår för att öka samverkansarbetet mellan kommunen och Göinge Näringsliv avseende näringslivs- och turismfrågor. Utvecklingsarbete finns för att tydliggöra hur kommunens arbete och strategier för näringsliv och turism ska planeras och drivas utifrån övergripande och delregionala styrdokument. I detta avseende bör även tydliggöras hur de erfarenheter och arbete som sker genom Skåne Nordost ska sammanlänkas till kommunens styrning och uppföljning av näringslivs- och turismfrågor. Det behövs även klargöras hur det samlade utvecklingsarbete mellan kommunen, de kommunala bolagens och Regionens sida avseende näringsliv och turism ska genomföras. Sammantaget kan kommunens uppföljning och utvärdering av näringslivs- och turismfrågor stärkas och utvecklas.

3. Samverkan runt barn och ungdomar i behov av särskilt stöd

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Östra Göinge kommun granskat hur kommunen arbetar och samverkar runt barn och ungdomar som är i behov av särskilt stöd eller som befinner sig i en "riskzon". Syftet med granskningen är att klargöra vilket helhetsgrepp som tas i frågan från kommunens sida, vilka målsättningar som finns uttalade samt vilken samverkan som finns mellan socialnämnd, barn- och utbildningsnämnd samt nämnden för kultur, fritid och turism. Ett annat syfte är att klargöra hur kommunen praktiskt arbetar med barn och ungas problematik samt vilken dialog som finns mellan förvaltningarna.

Följande iakttagelser görs:

- ☛ Det kan konstateras att det inte finns tydliga uppdrag eller mål i kommunens styrdokument för vad barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden ska åstadkomma för de barn och ungdomar som har särskilt behov av stöd. Enligt protokollen 2007 har nämnderna inte förvässat sig om att barn och unga får det stöd som de behöver. Styrningen och uppföljningen av frågan behöver utvecklas.
- ☛ Personal inom förskola och skola har skyldighet att göra anmälan till socialtjänsten när de misstänker att ett barn far illa. Sådan anmälan görs emellanåt. Skolans personal är kritiska till att socialtjänsten är sparsam med återkopplingar till skolan. Det skapar osäkerhet hos skolpersonalen. Socialtjänsten å sin sida menar att skolan får återkoppling i de fall familjen ger medgivande, i annat fall gäller sekretesslagen. Socialtjänsten menar att återkoppling till skolan sker genom en svarsblankett som meddelar att ärendet har mottagits.
- ☛ Samarbetet mellan elevhälsan och socialtjänsten uppfattas fungera allt bättre. För att ge elevhälsan en tydligare roll i förhållande till skola och socialtjänst behöver verksamhetens uppdrag och arbetssätt klargöras. Det behövs också ett

tydliggörande av vilket stöd skola och förskola ska klara att ge till barn och elever inom sin ordinarie verksamhet.

Bedömningen är att insatser till barn och unga ges i två olika spår, skolspåret och socialtjänstspåret. I Östra Göinge kommun har ingen diskussion förts om hur resurser kan samordnas och samutnyttjas mellan skolan och socialtjänsten. Även kultur- och fritidsverksamheten är en viktig resurs som stöd till barn och ungdomar. Dialogen och samverkan mellan de olika nämnderna behöver utvecklas för att optimalt nyttja och samordna de resurser som finns att tillgå. Genom samverkan kan en helhetssyn fås på vad som kan göras för det enskilda barnet. Samverkan kan också med fördel ske inom det förebyggande området.

Den sammanfattande slutsatsen är att samverkan mellan socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden kan utvecklas. Även kultur-, fritids- och turismnämnden är en viktig part i arbetet med barn och unga.

3.1 Iakttagelser

Organisation

Sedan granskningstillfället har kommunens organisering av skola och socialtjänst ändrats. Inom kommunens förvaltning finns avdelningen Produktion som i sin tur är uppdelad i sju olika verksamhetsområden, såsom vård och omsorg boende, vård och omsorg hjälp i hemmet, grundskola norra området, grundskola södra området, gymnasieskola och teknik och stöd. Inom verksamhetsområdet Stöd finns det som tidigare var Individ och familjeomsorg, elevhälsa, personlig assistans och kommunal psykiatri. Verksamhetsområdet är indelat i olika enheter, utredning och resurs.

Samverkan och dialog mellan skola och socialtjänst

Enligt enkätsvaren har det inte skett några förändringar i samverkan eller arbetssätt mellan skolan och socialtjänsten sedan granskningstillfället. Dialogen mellan enheterna sker enligt enkätsvaret på olika nivåer. Dels på individnivå där handläggande socialsekreterare, ev. öppenvårdsinsatser och ansvarig pedagog samverkar kring eleven. I de flesta fall är även personal från elevhälsan inkopplad. Samverkan av insatser är precis som tidigare avhängigt föräldrarnas samtycke men enligt intervjuerna anses inte detta utgöra något hinder då socialtjänsten i de flesta fallen har ett medgivande från föräldrarna att samverka med dem som har med ärendet att göra. Om insatser skulle behövas från ytterligare enheter inom Stöd så träffas verksamhetschef och enhetschefer en gång per vecka där det finns möjlighet att diskutera olika samordnade insatser.

Inom avdelningen Produktion så träffas verksamhetscheferna för Utbildning, Stöd och enhetschefen för Resurs Barn och unga regelbundet för att diskutera gemensamma frågeställningar samt hur behovet i skolan ser ut och hur skola och socialtjänst bäst skall kunna möta/tillgodose behoven för barn och elever i behov av särskilt stöd. Enligt enkätsvaren anses dessa forum bidra till en gemensam samsyn på olika insatser till målgruppen, både på individnivå och på en mer strukturell nivå.

Vad gäller socialtjänstens återkoppling till skolan efter en anmälan så framkommer enligt enkätsvaret att viss återkoppling sker men att det finns förbättringsarbete. Dock framhålls att skolan har en bra kontakt med socialsekreterarna där möjlighet finns att ringa direkt för råd och stöd vid behov. Skolan ringer ofta till socialsekreterarna för att rådgöra vid eventuell anmälan eller ej och ansöker även om stöd för föräldrar som inte orkar ta kontakt själva.

Styrdokument

Arbetet kring samverkan runt barn och ungdomar i behov av särskilt stöd är främst reglerat i socialtjänstlagen och skollagen. Några politiska mål eller styrdokument för vad skola och socialtjänst ska åstadkomma för barn/elever i behov av särskilt stöd har inte tagits fram sedan granskningstillfället. Enligt enkätsvaren kommer både socialtjänstlagen och skollagen att ändras under 2011. De paragrafer i socialtjänstlagen som reglerar barn kommer att inrymmas tillsammans med LVU-lagen¹ i en särskild lag, LBU, lag om stöd och skydd för barn och unga. Vidare framkommer av enkätsvaret att då kommunen även har en ny politisk organisation där tidigare nämnder nu är ersatt av en nämnd, Kommunstyrelsen och vissa ärenden som hanteras i TT-nämnden, kommer det att tas fram politiska mål, riktlinjer och styrdokument som är gemensamma för målgruppen och i samstämmighet med den nya lagstiftningen.

På verksamhetsnivå så har det sedan omorganiseringen skett regelbundna träffar mellan representanter för socialtjänst och skola där avgränsningar och målsättningar för arbetet med barn och elever i behov av stöd har diskuterats. Diskussioner har även förts om att ta fram gemensamma riktlinjer på tjänstemannanivå. Arbetet har dock inte resulterat i något skriftligt dokument. Skolan kommer inför höstterminen 2010 att ändra sin organisation och i samband med detta kommer ett dokument att tas fram som kan komma att ligga till grund för de politiska viljeinriktningarna.

Fritidsverksamheten

Fritidsverksamheten i kommunen har enligt enkätsvaren ingen specifik inriktning eller satsning på barn/elever med särskilda behov. Däremot har skolans fritidsgård många barn från särskolan som deltar i deras aktiviteter. Socialtjänsten har även ett samarbete med föreningslivet vad gäller påföljder inom Unga lagöverträdare. Inom socialtjänsten, LSS och skola/förskola pågår arbete med att utreda hur behovet av korttidstillsyn kan tillgodoses, då detta är en målgrupp som ökar.

Samverkan mellan tidigare enheterna elevhälsa och socialtjänst

Tidigare enheterna elevhälsa och socialtjänst finns numera inom samma verksamhetsområde och till viss del även inom samma enhet, Resurs Barn och Unga. Enheten består av tidigare enheten elevhälsan samt socialtjänstens öppenvårdsverksamhet riktad till barn och unga samt deras familjer. Enligt enkätsvaren har samorganiseringen av enheterna bidragit till en ökad samverkan.

Enligt enkätsvaren är elevhälsans uppdrag och arbetssätt tydligt. Utvecklingsarbete finns för att tydliggöra elevhälsans uppdrag gentemot skolan. Enligt intervjuerna har gränsdragningen och ansvarsområdena vad gäller pedagogiskt och socialt stöd diskuterats och tydliggjorts. Som ett led i arbetet har enheterna under våren arbetat med att ta fram gemensamma riktlinjer för enheten Resurs Barn och Unga (elevhälsan) och skolan. Samverkansarbetet har skett genom ett flertal möten men har ännu inte resulterat i ett dokument. Målsättningen är att gemensamma riktlinjer ska vara framtagna inför höstterminen 2010.

Samordning av resurser

Av enkätsvaret framgår att skola och socialtjänst kontinuerligt utvecklar och förändrar verksamheten utifrån givna förutsättningar med fokus på förbättring och mer effektiv användning av resurserna. Vad gäller samordning av resurser pågår exempelvis arbete med att samordna resurser och lösningar vad gäller fritids för äldre särskoleelever (skolans

¹ Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

ansvar) och behov av korttidstillsyn (socialtjänstens ansvar genom LSS). Arbetet pågår även med att samordna en gemensam lösning vad gäller en elevplacering på en annan skola.

Svarande: Ulla Wram, verksamhetschef/rektör Södra skolområdet, Bodil Ingvarsson, verksamhetschef/rektör Norra skolområdet, Britt Gunnarsson, verksamhetschef Produktion/Stöd

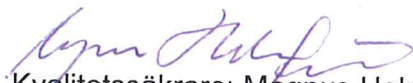
3.2 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen har ett pågående arbete för att säkerställa en god samverkan mellan skola och socialtjänst. Genom kommunens omorganisation har de tidigare enheterna elevhälsa och socialtjänst samordnats inom samma verksamhetsområde - Stöd, vilket enligt intervjuerna bidragit till ökad samverkan. Det genomförs även kontinuerliga träffar med representanter för skola, socialtjänst och elevhälsa vilket skapar goda möjligheter för att diskutera samverkan, målsättningar och ansvarsområden. Utvecklingsarbete finns dock för att ytterligare tydliggöra vad skola och socialtjänst ska åstadkomma för barn/elever i behov av särskilt stöd. Detta har inte klargjorts i styrdokument eller mål. Förbättringsarbete finns även för att tydliggöra elevhälsans uppdrag gentemot skolan. I detta avseende bör tydliggöras i ett styrdokument vilka former för samverkan och arbetssätt som ska råda mellan skolan och elevhälsan. Även fritidsverksamhetens delaktighet i arbetet för barn och elever i behov av stöd kan stärkas och utvecklas.

Östra Göinge den 25 maj 2010

Ida Brorsson
Ernst & Young AB

Kvalitetssäkrare: Magnus Helmfrid
Ernst & Young AB